

2020/2613(RSP)

9.6.2020

OSNUTEK PREDLOGA RESOLUCIJE

k vprašanjema za ustni odgovor B9-0000/2020 in B9-0000/2020

v skladu s členom 136(5) Poslovnika

o izvajanju zakonodaje EU o vodah
(2020/2613(RSP))

**Christophe Hansen, Sara Cerdas, Nicolae Ștefănuță, Marco Dreosto,
Martin Häusling, Joanna Kopcińska, Malin Björk, Eleonora Evi**
v imenu Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane

**Resolucija Evropskega parlamenta o izvajanju zakonodaje EU o vodah
(2020/2613(RSP))**

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Direktive 2000/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike („okvirna direktiva o vodah“)¹,
- ob upoštevanju Direktive 2006/118/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o varstvu podzemne vode pred onesnaževanjem in poslabšanjem (direktiva o podzemni vodi)²,
- ob upoštevanju Direktive 2008/105/ES Evropskega parlamenta in Sveta o okoljskih standardih kakovosti na področju vodne politike, spremembi in poznejši razveljavitvi direktiv Sveta 82/176/EGS, 83/513/EGS, 84/156/EGS, 84/491/EGS, 86/280/EGS ter spremembi Direktive 2000/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter zlasti člena 8b(5) Direktive ³,
- ob upoštevanju Direktive 2007/60/ES o oceni in obvladovanju poplavne ogroženosti („direktiva o poplavah“)⁴,
- ob upoštevanju Direktive Sveta 91/271/EGS z dne 21. maja 1991 o čiščenju komunalne odpadne vode („direktiva o čiščenju komunalne odpadne vode“)⁵,
- ob upoštevanju preverjanja ustreznosti okvirne direktive o vodah in direktive o poplavah⁶,
- ob upoštevanju ocene direktive o čiščenju komunalne odpadne vode⁷,
- ob upoštevanju predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o minimalnih zahtevah za ponovno uporabo vode⁸,
- ob upoštevanju predloga direktive Evropskega parlamenta in Sveta o kakovosti vode, namenjene za prehrano ljudi (prenovitev), ki ga je podala Komisija⁹,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 28. novembra 2019 o izrednih podnebnih in okoljskih razmerah,¹⁰
- ob upoštevanju poročila Evropske agencije za okolje „The European environment – state

¹ UL L 327, 22.12.2000, str. 1–73

² UL L 372, 27.12.2006, str. 19–31

³ UL L 348, 24.12.2008, str. 84–97

⁴ UL L 288, 6.11.2007, str. 27–34

⁵ UL L 135, 30.5.1991, str. 40–52

⁶SWD(2019)439 in povzetek, ki je na voljo v SWD(2019)440.

⁷SWD(2019)700 in povzetek, ki je na voljo v SWD(2019)701.

⁸V postopku sprejetja na plenarnem zasedanju.

⁹ COM(2017)0753, 1.2.2018.

¹⁰ 2019/2930(RSP)

and outlook 2020: Knowledge for transition to a sustainable Europe“ (Evropsko okolje – stanje in napovedi 2020: znanje za prehod v trajnostno Evropo)¹¹,

- ob upoštevanju sporočila Komisije Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z naslovom Evropski zeleni dogovor¹²,
- ob upoštevanju strategije EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030¹³,
- ob upoštevanju strategije „od vil do vilic“¹⁴,
- ob upoštevanju sedmega okoljskega akcijskega programa¹⁵,
- ob upoštevanju sporočila Komisije o naložbenem načrtu za trajnostno Evropo¹⁶,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 11. marca 2020 z naslovom Novi akcijski načrt za krožno gospodarstvo – za čistejšo in konkurenčnejšo Evropo (COM(2020)0098)¹⁷,
- ob upoštevanju sporočila z naslovom Čas za Evropo: obnova in priprava za naslednjo generacijo¹⁸,
- ob upoštevanju sporočila z dne 11. marca 2019 z naslovom Strateški pristop Evropske unije k farmacevtskim izdelkom v okolju¹⁹,
- ob upoštevanju skupne študije Evropske komisije in OECD, objavljene maja 2020, z naslovom Financing Water Supply, Sanitation and Flood Protection - Challenges in EU Member States and Policy Options (Financiranje oskrbe z vodo, sanitarne razmere in zaščita pred poplavami – izzivi v državah članicah EU in možnosti politike)²⁰,
- ob upoštevanju ciljev trajnostnega razvoja OZN, zlasti cilja št. 6 o čisti vodi in komunalnih storitvah²¹,
- ob upoštevanju globalnega poročila o oceni biotske raznovrstnosti in ekosistemskih

¹¹Na voljo na naslovu: <https://www.eea.europa.eu/publications/soer-2020>.

¹² COM(2019)0640.

¹³ COM(2020)0380.

¹⁴ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru Regij – Globalna Evropa – Okrepljeno partnerstvo za olajšanje dostopa na trge evropskim izvoznikom, COM(2020)0381, 18.4.2007.

¹⁵ Sklep št. 1386/2013/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. novembra 2013 o splošnem okoljskem akcijskem programu Unije do leta 2020 „Dobro živeti ob upoštevanju omejitev našega planeta“ (ULL 354, 28.12.2013, str. 171–200).

¹⁶ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru Regij – Globalna Evropa – Okrepljeno partnerstvo za olajšanje dostopa na trge evropskim izvoznikom, COM(2020)0021, 18.4.2007.

¹⁷ COM(2020)0098.

¹⁸ COM(2020)0456.

¹⁹ COM (2019)0128.

²⁰<http://www.oecd.org/environment/financing-water-supply-sanitation-and-flood-protection-6893cdac-en.htm>.

²¹ Vključeni v Resolucijo 70/1 z naslovom Spreminjamo naš svet: agenda za trajnostni razvoj do leta 2030, ki jo je Generalna skupščina Združenih narodov sprejela 25. septembra 2015.

storitev IPBES iz maja 2019²²,

- ob upoštevanju evropske državljanske pobude *Right2Water* (pravica do vode)²³,
 - ob upoštevanju mnenja Odbora regij z dne 1. julija 2020 o preverjanju ustreznosti okvirne direktive o vodah, in direktive o podtalnici, direktive o okoljskih standardih kakovosti in direktive poplavalah²⁴,
 - ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 12. decembra 2018 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o minimalnih zahtevah za ponovno uporabo vode (tekoči program)²⁵,
 - ob upoštevanju člena 136(5) in člena 132(2) Poslovnika,
 - ob upoštevanju ustnih vprašanj Evropskega parlamenta Svetu in Komisiji o izvajanju zakonodaje EU o vodah²⁶,
 - ob upoštevanju predloga resolucije Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane,
- A. ker je voda neodtujljiva in za življenje bistvena javna dobrina, upravljanje voda pa je ključno za ohranjanje ekosistemskih storitev v EU ter za rabo virov in gospodarsko proizvodnjo; ker se mora Evropa učinkovito odzvati na današnje izzive, povezane z vodo, in učinkovito upravljati obstoječe vodne vire, saj neposredno vplivajo na zdravje ljudi, proizvodnjo energije, kmetijstvo in prehransko varnost;
- B. ker je bilo z okvirno direktivo o vodah določen okvir za zaščito 110.000 teles površinskih voda v EU, da bi bile do leta 2015 v „v dobrem ekološkem in kemijskem stanju“; ker je bilo s preverjanjem ustreznosti ugotovljeno, da je izvajanje zakonodaje EU o vodah precej pomanjkljivo, zato dobrega stanja do leta 2027 verjetno ne bo mogoče doseči;
- C. ker je bilo doslej dobro kemijsko stanje doseženo le za 38 % površinskih voda in zgolj 40 % jih je v (potencialno) dobrem ekološkem stanju;
- D. ker je učinkovitost okvirne direktive o vodah odvisna od njenega dobrega izvajanja v državah članicah;
- E. ker so vode v EU zaradi črpanja pod precejšnjim pritiskom; ker se približno četrtnina vode v EU, preusmerjene iz naravnega okolja, uporablja v kmetijstvu; ker je bil dosežen sporazum o novi uredbi o ponovni uporabi vode, ki bo spodbujala uporabo očiščene komunalne odpadne vode za namakanje v kmetijstvu;
- F. ker je glavni vir onesnaževanja voda v EU odvajanje neobdelanih ali neustrezno obdelanih komunalnih in/ali tehnoloških odpadnih voda; ker je glavni razpršeni vir

²² Ocenjevalno poročilo o biološki raznovrstnosti in ekosistemskih storitvah Medvladne platforme o biološki raznovrstnosti in ekosistemskih storitvah (IPBES), ki je dostopno na <https://ipbes.net/global-assessment>,

²³ www.right2water.eu

²⁴ <https://cor.europa.eu/en/our-work/Pages/OpinionTimeline.aspx?opId=CDR-541-2020>

²⁵ UL C 110, 22.3.2019, str. 94–98

²⁶ O [000XXX/YYYY] in O [000XXX/YYYY]

- onesnaževanja voda kmetijstvo z izločanjem hranil, pesticidov in drugih onesnaževal;
- G. ker je treba problem kemičnega onesnaževanja površinskih in podzemnih voda po možnosti reševati pri viru in na stroškovno najučinkovitejši način;
- H. ker je bilo s preverjanjem ustreznosti ugotovljeno, da ima okvirna direktiva o vodah dovolj predpisov v zvezi z obremenitvami, ki jih je treba obravnavati, hkrati pa je dovolj prožna, da se lahko njeno izvajanje po potrebi okrepi glede na nove izzive, ki v direktivi niso navedeni, kot so podnebne spremembe, pomanjkanje vode in nova onesnaževala;
- I. ker je biotska raznovrstnost sladkih voda v Evropi ogrožena; ker so zdravi in odporni sladkovodni ekosistemi bolj zmožni blažiti posledice podnebnih sprememb in se prilagajati nanje;
- J. ker se tretjina evropskih držav sooča s pomanjkanjem vode, kar pomeni, da je letno na voljo manj kot 5000 m³ vode na prebivalca;²⁷
- K. ker je voda bistveni element v prehranjevalnem spletu; ker so kakovostna tla in površinske vode nujne za doseganje pravičnega, zdravega in okolju prijaznega prehranskega sistema iz strategije od vil do vilic;
- L. ker imamo v Evropi več kot 21.000 hidroelektrarn in ni celovitega ukrepanja na ravni EU za odstranitev jezov;
- M. ker je bila direktiva o čiščenju komunalne odpadne vode učinkovita pri zmanjševanju onesnaževanja vodnih teles z zmanjšanjem obremenitev biokemijske potrebe po kisiku, dušiku in fosforju v očiščeni odpadni vodi po vsej EU;
1. pozdravlja uspešno vzpostavitev ustreznega okvira za celostno upravljanje voda in upočasnitev poslabšanja kakovosti vode v sklopu okvirne direktive o vodah;
 2. pozdravlja oceno Komisije, v skladu s katero okvirna direktiva o vodah ustreza svojemu namenu, da pa je treba njeno izvajanje izboljšati in pospešiti;
 3. obžaluje, da cilji okvirne direktive o vodah še vedno niso doseženi, predvsem zaradi nezadostnega financiranja, izjemno počasnega izvajanja, nezadostnega izvrševanja in široke uporabe izjem iz direktive, da okoljski cilji niso bili dovolj vključeni v sektorske politike, polovica vodnih teles EU pa še vedno ni v dobrem stanju;
 4. ugotavlja, da lahko podnebne spremembe v obliki suš precej negativno vplivajo na sladkovodne vire, saj se zaradi njih zmanjšuje rečni pretok in zvišuje koncentracija onesnaževal, močna deževja pa povzročajo večji odtok v kmetijski in urbani pokrajini; poudarja, da je zaradi segrevanja ozračja vse večje pomanjkanje vode, kar vpliva na številne gospodarske sektorje; poudarja, da bi bilo treba v prihodnji strategiji EU za prilagajanje podnebnim spremembam ustrezno upoštevati vprašanja odpornosti vodnih ekosistemov, poplav in pomanjkanja vode;

²⁷ <https://www.eea.europa.eu/publications/92-9167-025-1/page003.html>

5. ugotavlja, da so na področju kemikalij možne izboljšave; poziva Komisijo, naj posodobi ustrezne snovi iz prilog k okvirni direktivi o vodah; priporoča razvoj novih smernic za izboljšanje metod spremljanja zmesi;
6. ugotavlja, da bi moralo načelo „en ven, vsi ven“ (*one out, all out*) ostati nespremenjeno, pa vendar je problematično pri objavah glede napredka v zvezi z posameznimi parametri; poziva k uvedbi dopolnilnih metod poročanja (kot je odstopanje od cilja); poudarja, da je treba javnosti zagotoviti preglednost in izčrpne informacije o kakovosti vode v EU;
7. obžaluje, da se za več kot polovico evropskih vodnih teles uporabljajo skopo utemeljene izjeme; poziva, naj se posodobijo smernice za uporabo izjem, da bi jih bilo manj;
8. obžaluje, da se v nekaterih državah članicah še vedno ne uporablja načelo povračila stroškov, v skladu s katerim vsi uporabniki vode plačujejo efektiven in sorazmerno finančni prispevek; poziva države članice, naj razmislijo o možnosti uvedbe ustreznih ukrepov za določitev cene vode in v skladu z okvirno direktivo o vodah dosledno izvajajo načelo povračila stroškov; vendar poudarja, da bi morali imeti vsi državljani cenovno sprejemljiv dostop do vode;
9. poudarja, da je treba nadalje obravnavati problem eutrofikacije sladke in slane vode zaradi dušika in fosforja iz odpadnih voda in drugih virov, vključno iz kmetijstva;
10. ugotavlja, da hidroelektrarne proizvajajo največji delež energije iz obnovljivih virov v EU, vendar poudarja, da lahko gradnja jezov negativno vpliva na habitate in da okvirna direktiva o vodah določa stroga merila za zaščito hidromorfoloških razmer; v zvezi s tem poziva k strogi presoji vpliva sprememb na kakovost vode in ekosisteme;
11. ugotavlja, da bi moral biti prehod s cestnega tovornega prometa na celinske plovne poti podprt s spodbujanjem trajnostnih in alternativnih goriv in tehnologije za celinsko plovbo, da bi zmanjšali emisije toplogrednih plinov in preprečili poslabšanje kakovosti vodnih teles;
12. pozdravlja, da je direktiva o čiščenju komunalne odpadne vode prispevala k zmanjšanju obremenitev, zaradi česar se je tudi izboljšala kakovost vode, vendar obžaluje, da ocena te direktive ne analizira njene učinkovitosti pri odvajanju tehnoloških odpadnih voda v zbiralnice in naprave za čiščenje komunalne odpadne vode;
13. ugotavlja, da v direktivi o čiščenju komunalne odpadne vode niso ustrezno upoštewane težave v zvezi s preplavljanjem vode ob neurjih in odtekanjem vode v mestih, posameznimi sistemi in malimi aglomeracijami;
14. poziva države članice, naj čim prej in najpozneje do leta 2027 v celoti spoštujejo okvirno direktivo o vodah;
15. poziva Komisijo, naj podpre države članice pri izvajanju direktiv o vodah ter jim zagotavlja tehnično podporo in ustrezno usposabljanje, in sicer z izmenjavo zgledov dobre prakse in strokovnega znanja;
16. poziva Komisijo, naj nemudoma sprejme stroge ukrepe za izvajanje postopkov za ugotavljanje kršitev držav članic, da bi čim prej in najpozneje do leta 2027 zagotovila, da

vse države članice v celoti spoštujejo okvirno direktivo o vodah; odločno poziva Komisijo, naj zaključi odprte postopke za ugotavljanje sistemskih kršitev zakonodaje o vodah;

17. poudarja, da je treba uskladiti skupno kmetijsko politiko in okvirno direktivo o vodah, saj so potrebni strožji ukrepi za varstvo voda v kmetijstvu; pozdravlja vključitev boljšega upravljanja hranil na seznam ciljev novih strateških načrtov skupne kmetijske politike in strategije za biotsko raznovrstnost;
18. poziva Komisijo, naj poenostavi in izboljša sisteme spremljanja kakovosti vode, med drugim tudi z zbiranjem podatkov o ostankih pesticidov in metabolitih v vodnih telesih v Evropi;
19. poziva Komisijo in države članice, naj razvijejo strategije za obvladovanje suše v okviru načrtov upravljanja povodij in načrtov za obvladovanje poplavne ogroženosti;
20. predlaga, naj se problematika suš rešuje v okviru projektov za pretvorbo zaprtih kamnolomov v zbiralnice deževnice in poplavnih valov; spodbuja raziskave in naložbe na tem področju;
21. poziva države članice, naj opredelijo in zagotovijo potrebna sredstva ter okrepijo prizadevanja za ohranjanje in ponovno vlaganje v obstoječo infrastrukturo, ki ni sporna z okoljskega ali javnozdravstvenega vidika; poudarja, da je treba zagotoviti finančno podporo za inovativne metode in naravne rešitve;
22. meni, da bi bilo treba direktivo o obvladovanju tveganja poplav bolje vključiti v ukrepe za oblikovanje prioritnega seznama naravnih rešitev in temu ustrezno prilagoditi financiranje;
23. poziva k večjemu ukrepanju na ravni Unije in držav članic, da bi odpravili zaskrbljujoča nova onesnaževala, kot so mikroplastika in zdravila;
24. poziva k boljšemu javnemu posvetovanju, ozaveščanju in izobraževanju javnosti ter k javnosti spodbujanju medsektorskega dialoga;
25. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.